

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาผลของกลุ่มจิตสัมพันธ์ตามแนวของซูทส์ ที่มีต่อการพัฒนาภาพลักษณ์ของ
ตนในวัยรุ่นหญิงที่ถูกล่วงเกินทางเพศ

สมมติฐานของการวิจัย

1. หลังการทดลองวัยรุ่นหญิงที่ถูกล่วงเกินทางเพศที่ได้เข้ากลุ่มจิตสัมพันธ์ตามแนว
ของซูทส์ จะมีคะแนนภาพลักษณ์ของตนสูงกว่า วัยรุ่นหญิงที่ถูกล่วงเกินทางเพศที่ไม่ได้เข้ากลุ่มจิต
สัมพันธ์
2. หลังการทดลองวัยรุ่นหญิงที่ถูกล่วงเกินทางเพศที่ได้เข้ากลุ่มจิตสัมพันธ์ตามแนว
ของซูทส์ จะมีคะแนนภาพลักษณ์ของตนสูงกว่า ก่อนการเข้ากลุ่มจิตสัมพันธ์

กลุ่มตัวอย่างและการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ วัยรุ่นหญิงที่ถูกล่วงเกินทางเพศ ที่อยู่ในช่วงได้รับ
การฟื้นฟูสภาพทางจิตใจที่มูลนิธิคุ้มครองเด็ก ซึ่งมีคุณสมบัติดังนี้

1. วัยรุ่นหญิงที่ถูกล่วงเกินทางเพศสามารถอ่านออกเขียนภาษาไทยได้
2. มีช่วงอายุอยู่ในระหว่าง 15-18 ปี
3. ถูกล่วงเกินทางเพศจากผู้กระทำอย่างน้อย 1 ครั้ง และเข้ารับการฟื้นฟูสภาพทาง
จิตใจที่มูลนิธิคุ้มครองเด็กเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี

4. เป็นผู้ที่มีคะแนนจากแบบวัดภาพลักษณ์ของตน (The Offer Self-Image
Questionnaire) ในภาพรวม(Total Self-Image) โดยมีคะแนนต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยจากแบบวัด
($\bar{X} = 329.35$ SD. =46.56) คือมีคะแนนต่ำกว่า320 โดยใช้เกณฑ์ตัดคะแนนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น (รายละเอียดใน ภาคผนวก ข. หน้า130) หมายถึงเป็นผู้ที่มีการมองภาพลักษณ์ของตนในทางลบ

ผู้วิจัยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากกลุ่มผู้ผ่านเกณฑ์ ข้อ 1-4 ด้วยการสุ่มตัวอย่างอย่าง
ง่าย (simple random sampling) จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 16 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่ม
ควบคุม กลุ่มละ 8 คน

การออกแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบการวิจัยเชิงทดลอง แบบมีกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลอง มีการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง (Pretest-Posttest Control Group Design)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่แบบวัดภาพลักษณ์ของตนที่ผู้วิจัยพัฒนาจากแบบวัดการประเมินภาพลักษณ์ของตนฉบับปรับปรุงใหม่ (The Offer Self-Image Questionnaire Revised) ของ Offer (1992)

ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นเตรียมการทดลอง

1.1 ศึกษาทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวกับกลุ่มจิตสัมพันธ์ตามแนวของทูลส์ ภาพลักษณ์ของตน วิทยุชุมชนที่ถูกส่งเกินทางเพศ

1.2 ติดต่อขอความร่วมมือในการทำวิจัยจากเจ้าหน้าที่มูลนิธิคุ้มครองเด็ก โดยการนำหนังสือขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงเลขาธิการมูลนิธิคุ้มครองเด็ก เพื่อขอเก็บข้อมูลทำการทดลอง และขอใช้สถานที่ในการดำเนินการกลุ่มจิตสัมพันธ์

1.3 ติดต่อขออนุญาตนำแบบวัดภาพลักษณ์ของตนมาใช้ในการวิจัย จากเดเนียล ออฟเฟอร์ซึ่งผู้คิดค้นแบบวัดฉบับนี้ แล้วนำแบบวัดภาพลักษณ์ของตนมาทำการพัฒนาตามขั้นตอนที่กล่าวมาข้างต้น

1.4 จัดทำโปรแกรมกลุ่มจิตสัมพันธ์ตามแนวของทูลส์ ไปทำการศึกษานำร่องกับเด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีคะแนนภาพลักษณ์ของตนในด้านรวมโดยมีคะแนนต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยจากแบบวัด ($\bar{X} = 329.35$ SD. =46.56) คือมีคะแนนต่ำกว่า320 เพื่อพัฒนาภาพลักษณ์ของตนให้สูงขึ้น ดำเนินการจัดกลุ่มระหว่าง วันที่16 สิงหาคม - 9 กันยายน 2542 โดยใช้ระยะเวลาเข้ากลุ่มทุกวันๆ ละ 1 ชั่วโมง ตั้งแต่เวลา 7.30 - 8.30น. รวมทั้งสิ้น 19 ชั่วโมง พบว่าสมาชิกกลุ่มได้มีโอกาสสำรวจและเข้าใจตนเองมากขึ้น แต่กลุ่มตัวอย่างมีอายุน้อยจึงทำให้ไม่มีอะไรในใจมาก ผู้วิจัยจึงนำผลที่ได้จากการศึกษานำร่องมาปรับปรุงแก้ไขโปรแกรมกลุ่มจิตสัมพันธ์เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

1.5 นำวัยรุ่นหญิงที่ถูกส่งเกินทางเพศ จำนวน 20 คนตอบแบบวัดภาพลักษณ์ของตน เพื่อจำแนกการมองภาพลักษณ์ของตนของวัยรุ่นหญิงที่ถูกส่งเกินทางเพศ คัดเลือกรั้วรุ่นหญิงที่ถูกส่งเกินทางเพศที่มีคะแนนจากแบบวัดภาพลักษณ์ของตนในด้านรวมโดยมีคะแนนต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยจากแบบวัด ($\bar{X} = 329.35$ $SD. = 46.56$) คือมีคะแนนต่ำกว่า 320

1.6 จัดทำโครงการพัฒนาภาพลักษณ์ของตน และประกาศรับอาสาสมัครจากวัยรุ่นหญิงที่ถูกส่งเกินทางเพศที่มีความสนใจ จำนวน 16 คน ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่ายแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 8 คน

1.7 สนทนาเป็นรายบุคคลกับกลุ่มทดลองทั้ง 8 คน เพื่อสร้างความคุ้นเคย และบอกรายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของกลุ่ม ลักษณะการดำเนินการกลุ่ม วัน เวลา สถานที่ในการเข้ากลุ่ม และประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้ากลุ่ม สำหรับกลุ่มทดลองทั้ง 8 คน จะมีการสัมภาษณ์และทำความเข้าใจในการเข้าร่วมกลุ่มจิตสัมพันธ์

1.8 สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มทดลอง สมาชิกทุกคนจะต้องเข้าร่วมกลุ่มจิตสัมพันธ์ทุกครั้ง ถ้าผู้ใดขาดการเข้ากลุ่มเกิน 1 ครั้ง จะไม่มีการนำเอาข้อมูลมาวิเคราะห์ ในการวิจัยครั้งนี้กลุ่มทดลองมาเข้ากลุ่มจิตสัมพันธ์ตามแนวของทูลส์ได้ครบทุกครั้ง

2. ขั้นตอนการทดลอง

2.1 นำกลุ่มทดลองเข้าร่วมกลุ่มจิตสัมพันธ์ตามแนวของทูลส์ โดยมีผู้วิจัยเป็นผู้นำกลุ่ม โดยขออนุญาตใช้เทปบันทึกเสียงในการเข้ากลุ่มทุกครั้ง ซึ่งมีระยะเวลาในการดำเนินกระบวนการกลุ่มเป็นเวลา 15 วันติดต่อกัน ครั้งละประมาณ 2 ชั่วโมง จำนวน 15 ครั้ง รวม 30 ชั่วโมง ในระหว่างวันที่ 9 ตุลาคม - 23 ตุลาคม 2542 ตั้งแต่เวลา 13.00 - 15.00น.

2.2 สำหรับกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้เข้าร่วมกลุ่มจิตสัมพันธ์ตามแนวของทูลส์ มีการจัดให้เข้าโปรแกรมตามที่มีลนิตติมครองเด็กจัดอยู่แล้ว ในช่วงเวลาที่กลุ่มทดลองเข้าร่วมกลุ่มจิตสัมพันธ์ แต่จะมีการจัดกลุ่มการพัฒนาตนให้แก่กลุ่มควบคุมหลังสิ้นสุดการทดลอง

2.3 เมื่อสิ้นสุดการทดลอง ให้กลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ตอบแบบวัดชุดเดียวกันกับชุดที่ทดสอบก่อนการทดลอง ซึ่งเป็นแบบวัดการประเมินภาพลักษณ์ของตนซ้ำอีกครั้ง

2.4 เก็บรวบรวมข้อมูล ตรวจสอบและให้คะแนนแบบวัดภาพลักษณ์ของตน แล้วนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ทางสถิติ และนำข้อมูลจากเทปบันทึกเสียงมาใช้ในการวิเคราะห์กระแสกลุ่ม

การวิเคราะห์ข้อมูล

1.หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของคะแนนภาพลักษณ์ของ ตนของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมทั้งระยะก่อนและหลังการทดลอง

2.ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของคะแนนภาพลักษณ์ของตนของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ทั้งก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง โดยการทดสอบค่าที่แบบกลุ่มอิสระ(t - independent test)

3.ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของคะแนนภาพลักษณ์ของตน ของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ทั้งก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง โดยการทดสอบค่าที่แบบกลุ่มไม่อิสระ (t - dependent test)

สรุปผลการวิจัย

1. หลังการทดลองวัยรุ่นหญิงที่ถูกล่วงเกินทางเพศที่ได้เข้ากลุ่มจิตสัมพันธ์ตามแนวของซูทส์ จะมีคะแนนภาพลักษณ์ของตนสูงกว่า วัยรุ่นหญิงที่ถูกล่วงเกินทางเพศที่ไม่ได้เข้ากลุ่มจิตสัมพันธ์ตามแนวของซูทส์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. หลังการทดลองวัยรุ่นหญิงที่ถูกล่วงเกินทางเพศที่ได้เข้ากลุ่มจิตสัมพันธ์ตามแนวของซูทส์ จะมีคะแนนภาพลักษณ์ของตนสูงกว่า ก่อนการเข้ากลุ่มจิตสัมพันธ์ตามแนวของซูทส์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1.จากการวิจัยครั้งนี้พบว่า กลุ่มจิตสัมพันธ์ตามแนวของซูทส์มีผลต่อการเพิ่มการมองภาพลักษณ์ของตนในทางบวกในวัยรุ่นหญิงที่ถูกล่วงเกินทางเพศได้จริง ควรมีการศึกษาเพื่อติดตามผลการมองภาพลักษณ์ของตนว่ามีการเปลี่ยนแปลงหรือไม่หลังจากยุติการปรึกษาแล้ว 6 เดือนหรือปี เพื่อเป็นแนวทางในการจัดโครงการระยะยาวในการพัฒนาภาพลักษณ์ของตน ของวัยรุ่นที่ถูกล่วงเกินทางเพศ

2. จากการวิจัยครั้งนี้พบว่า กลุ่มจิตสัมพันธ์ตามแนวของซูทส์มีผลต่อการเพิ่มการมองภาพลักษณ์ของตนในทางบวกในวัยรุ่นหญิงที่ถูกล่วงเกินทางเพศได้จริง จึงน่าจะมีการทดลองนำกระบวนการกลุ่มจิตสัมพันธ์ตามแนวของซูทส์ไปประยุกต์ใช้ในโปรแกรมการช่วยบำบัดฟื้นฟูสภาพจิตใจให้กับวัยรุ่นหญิงที่ถูกล่วงเกินทางเพศ และหรือนำกระบวนการกลุ่มจิตสัมพันธ์ตามแนวของซูทส์มาฝึกและพัฒนาทักษะให้แก่ผู้ให้การปรึกษาหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

3. จากการศึกษาที่น่าจะมีการนำกระบวนการกลุ่มจิตสัมพันธ์ตามแนวของซูทส์ไปประยุกต์ใช้ในกลุ่มประชากรอื่นๆ ที่มีการมองภาพลักษณ์ของตนในทางลบ เช่น กลุ่มวัยรุ่นที่กระทำผิดกฎหมาย กลุ่มเด็กเรียนอ่อน กลุ่มเด็กกำพร้า เด็กเร่ร่อน เป็นต้น เพื่อส่งเสริมให้กลุ่มดังกล่าวได้พัฒนาการมองภาพลักษณ์ของตนไปในทางบวก เห็นคุณค่าในตนเองและให้ความสำคัญต่อการดำรงชีวิตมากขึ้น น่าจะช่วยให้คุณภาพชีวิตของเขาดีขึ้นกว่าเดิม

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย